

קונטרס

"שובו בנים שובבים"

בירור וליבון ראיות התורה והשקפתה על דרכי ההתנהגות
לאור ה"פרישה הטבילה", כפי שנמסרו לנו בידי גדולי הדורות
מעתיקי השטופה מעבירי המסורה הצריכה מדור לדור.

* * * על מה נזעקנו * * *

מה קשה הוא הדיבור בנושא הכאוב דנן. לא לחינם נקראה פרשה זו בשם "פרשה מבישה", כי אמנם כבר היו דברים מעולם, סיפורים על אנשים שהתחזו לרבנים, מלמדים, או כל תפקיד סמכותי אחר, שנתפסו בקלקלתם. אך שום דבר לא דמה לפרשה המבישה שבה חרג מנהיג קהילת בעלי תשובה גדולה, בשם "שובו בנים", מכל נורמה ומוסכמה שנדרשים מבעל תפקיד כה מכריע לאורח חייהם של מאות בעלי תשובה.

אותם בעלי תשובה המסתכלים עליו כדוגמא וסמל לדורש ומבקש האמת, שכמוהם גם הוא עבר את המסלול המפרך של מציאת האור האמיתי שביהדות ולצלוח אותו בהצטיינות, מסלול שאמור לכלול נטישת כל מנעמי העולם הזה המתנגשים במצוות התורה הקדושה, והשיבה בתשובה שלימה לאבינו שבשמים, באהבה וביראה.

במעשיו המבישים והקלוקלים, הרי זה כאילו ירק בפרצופם של כל מאות האנשים בעלי לב, שלקחו אל ליבם לקשור את גורלם בגורלו, ואת דרך חייהם וחיי משפחתם, בדרכו הוא. בזמן שהלה עומד ו"מצחק" (עיין רש"י, בראשית פרק כ"א פסוק ט'), ועובר על עבירות החמורות שבחמורות, כשקרבות עבירותיו הינם דווקא ממשפחות אותם בעלי תשובה שכה בטחו בו!

מעשים אלו כמוהם כאמירה מתריסה לכל הנוהים אחריו: "רימיתי אתכם שיקרתי אתכם, כל טרחכם להתקרב לדרך התורה באמצעותי, הי לבז ולריק!".

* * *

רבות התלבטנו אם והאיך להוציא לאור את קונטרס זה, מטעמים מובנים מאוד קיימת הגבלה הנוגעת לענייני הצניעות, אולם הדבר שדחף אותנו לכלל מעשה יותר מכל, והביאנו לכלל החלטה סופית, היה בעת אשר ביקשנו לשמוע את תגובתם ונקודת מבטם של מקורביו של "הרב" שסרח, לפני שנבוא לגיבוש דעה כלשהיא, וכל שאנו יכולים לכתוב לתיאור אותה תגובה מסתכם בשתי מילים:

זעזוע וחרדה!

זעזוע, על הארס כשל עכנאי שעומד ביסוד דבריהם הכוזבים, **וחרדה**, על שאם אנשים שרואים את עצמם כמי שהתקרבו לדרך ה' ולתורתו, יכולים לחשוב כך, עלינו לערוך בדק בית עמוק מאוד היכן טעינו. היכן החסרנו בהבהרת יסודות הדת, שאמורים להיות מובנים

לכל דרדק, ואשר בחסרון ידיעתם עלולים אנו להתדרדר אל פי תהום, וכפי שעוד נביא בציטוט ממקורות התורה וגדוליה וצדיקה.

אך לבל נקדים את המאוחר, נביא בראשי פרקים את הדברים אשר שמענו מפיהם, כביכול את הסיבות המצדיקות את תעלולי העבירה של מנהיגם שהתברר למפרע כי תואר "הרב" אינו הולמו כלל וכלל.

וזוהי תמצית תשובתם:

תשובת אחד ממקורבי המנהיג: אמנם, היו גם היו אותם סיפורים הנשמעים מפי העדים, אך הכל היה מתוך כוונה טהורה, ומתוך מעשים בלתי מושגים לנו - של המנהיג, בנסיונותיו לקרב את הגאולה, כאשר הוא יודע שהדברים ייחשפו וימיטו עליו בושה וקלון בתוך הציבור החרדי שיבזה אותו על המעשים אשר לא ייעשו. ובכך ע"י הבזיונות והבושות שיספוג "הצדיק", לדבריהם, הרי הוא מקרב את הגאולה.

תשובת המנהיג בעצמו, כעדותו של אחד התלמידים: ע"י אותם מעשים עליתי ונתעליתי לדרגת 'עולם האצילות', כך גם העליתי "אותה" לעולם גבוה זה.

עוד מתגובת המנהיג, לפי עדות: הוא אמר לי שעל ידי המעשים האלו הוא מעביר ממני את עוונותי וחטאי, הכל עובר אליו, וכל מה שאני אעשה יהיה על גבו.

מדברי מקורבים: המנהיג מאוד מודאג מהגזירה הנוראה של "גיוס בני הישיבות", ולכך החליט לעשות מעשה, בכדי למנוע את רוע הגזירה, כמובן שאלו מעשים גבוהים שאין לנו בהם השגה. והכל מתוך מטרה נעלית של מסירת נפש עבור עם ישראל.

עד כאן מדבריהם.

וכדי להבין את גודל הארס שבדברים נצטט רק מדברי הגה"ק רבינו נחמן מברסלב זיע"א שנענה פעם לתלמידו מוהרנ"ת ואמר: "ווען נישט קבלת התורה וואלטן מיר געווען ציגיינער". שתרגומו: לולי קבלת התורה לעם ישראל, הרי שהיינו עם של צוענים נודדים, מרוקנים מכל תוכן רוחני!

והמשמעות היא אחת. חז"ל כבר קבעו לנו "אין אומתנו אומה אלא בתורתה", כל הנכסים שמכיל עם ישראל וכל הדרגות הרוחניות, בנסתר ובנגלה, בעולם האצילות כבעולם המעשה, הכל כאשר לכל מתחיל בתורתנו הקדושה ונגמר בה! וברגע שהאדם סוטה מדברי התורה, הרי שבאותו רגע הוא נישל מעצמו את כל אותם נכסים, דרגות גבוהות, ועולמות עליונים.

משכך מובן מאוד (עוד בטרם הבאנו את דעתם הברורה של גדולי ישראל בדורות הקודמים, המתייחסים קונקרטיית לענייננו) שלא ייתכן בשום אופן ואמתלה, שדווקא ע"י מעשה חטא ועבירה על דברי התורה, יתעלה האדם לאיזה עולם גבוה, או יפעל איזה דבר שבקדושה!

ואכן, הראשונים שהמציאו את המושג הטרף הלוה, היו גם אלו שהוכיח סופם על תחילתם והם הוקעו לדראון עולם, הרי הם אנשי כת השבתי צבי שר"י וממשיכיהם אחריהם, ולצערינו גם עתה דומות הנסיבות להפליא. היו אלו מעשי זימה בפרהסיא שקיימו הללו בהוראת מנהיגם, כשהתואנה היא: ע"י עבירות אלו מקרבים המנהיגים את הגאולה, בדרכים שאין לנו השגה בהם.

ואכן, כאשר נוכחו גדולי ישראל לדעת על הדרכים הנלוות שבהם נקטו, הקימו מלחמה השערה והוקיעו אותם מחוץ לכל מחנה, הללו שעמדו בעקשנותם גם לאחר שהקדיח תבשילו של מנהיגם שבתי צבי שר"י, שעבר ונישא לאשה ארוסה, המשיכו לדבוק בו עד שיצאו כולם ונשתמדו, ונמחה שמם מזרע ישראל, לא נשאר מהם זכר.

מה גם, שהמדובר בעניינינו במיוחדענו מזה עשרות בשנים, וכפי שכל דרכיו באותן שנים מוכיחות כי המושג "יראת שמים" רחוק מרחק שמים וארץ מאישיותו של האיש הלוה, ואם בצדיקים לא שייך ח"ו שתהיה תועלת ע"י סטיה מדרך התורה קל וחמר בן בנו של ק"ו, באיש פגום זה, שהרבנים שעוקבים אחר מעשיו מאז לקח לעצמו את מטה ההנהגה, מעידים כי הלה שהתפרץ לכרם היהדות מחולל בה שמות, הוא משנה הנהגות ומסורות כלאחר יד, ואין גם דבר אחד שיסמן בפניו: עד כאן, אתה עובר גבול אדום!

אותם רבנים תיארו את האיש בעוגמה בתואר המפוקפק: **"עובד, ללא טיפת יראת שמים"**! ומי שיעיין מעט בעבר ובהווה של הלה, יווכח כי התואר הולם אותו במדויק, כזנב לצבוע.

ללא שום ספק, שאיש כזה שכל ימיו בהנהגה עברו בחטא ופשע, לא די שלא התכוין כלל בתעלולי החטא שקיים, לתועלת כלשהיא כפי שמנסים נאמניו לספר, כי אם הוא חטא במעשיו ברגל גאווה ובשרירות ליבו, כפי שחכמינו לימדונו על סיסמתם של הרשעים: חטוף ואכול, חטוף ושתה, כי למחר נמות!

פריקת עול מוחלטת!

לדאבונו, אל מול קהילת בעלי תשובה שלא זכו לקבל את כללי הברזל באמונה, המושרשים בלב כל יהודי שומר תורה שיונקם עם חלב אמו, ובהם הזהירות כמפני אש מכל שינוי, ואו איש המשנה, בתורה, בהלכה, ובמנהגי ישראל הקדושים. אותם בעלי תשובה תועים, שבטוהר ליבם ומתוך זעקת ותבערת נשמתם הקדושה באו ללמוד על היהדות, ונפלו ברשתו, רק בהם יכול היה לשטות ולעוות בגסות רוחו, מבלי שיעצרוהו ויזעקו אליו את זעקתו של בעל "משכיל אל דל": **כופר אתה, פושע אתה, ומינות נזרקה בך**, (דבריו המלאים מובאים בהמשך).

ואמנם מתוודים אנו ושבים בתשובה, לפני קל חי חלקנו צורנו, על אשר שתקנו עד היום בעת שהתחוללו פשעים נוראים כביכול בשם היהדות ע"י ברנש זה, בעת שבוזה שמו הקדוש

של רבי נחמן מברסלב, כאשר הסתובב לו מנוול זה וזעק "אני ממשיכו".

ועד לימים האחרונים ממש בטרם נחשף עורו, עוד הספיק לחלל את שמה המפואר של חסידות ברסלב המעטירה, כשהוצג בכתבה טלוויזיונית, כרב בקהילה ברסלבית, ושם פער את פיו לחרף ולגדף, שלח ידיו לנאץ במרומים, כאשר הזכיר בטומאתו ובשגעונו, את גדולי ומחוללי האמונה הנוצרית כאנשים נעלים, הצדיקים ותיאר אותם כנביאים, רחמנא ליצלן. (ואולי לדרגות "גבוהות" כאלו התכוין באמרו לאחר חטאיו שעלה לעולמות הגבוהים...).

כשישבנו וחשבנו, לאחר שהגיע לידינו העתק מאותו ראיון, מה הביאו לאיש זה לגלות קלונו ברבים, ועלה על דעתנו כי אולי רצה להראות לכולם עד כמה הוא בקיא בספרי הגויים ובתרבותם הקלוקלת, בחשבו, כי אולי ישפיע הדבר על היחס אליו כאל איש משכיל ויודע ספר, אך אנו האמונים על זעקתו הנוראה של **רבינו מברסלב זיע"א** נגד כל אותם ספרים חיצוניים שקראם "ביכל" (ספר - באידיש), ואמר על זה ש"ביכל" ראשי תיבות "כל באיה לא ישובו". בקיאותו של הלה בספרי החיצוניים היא אם כן עוד סיבה להבנת שורש ויסוד קלקולו הגדול.

הדבר הזכיר לנו מעשה שהתרחש בישיבתו של הגאון הגדול רבי **ברוך בער**, בעל ה"ברכת שמועל מקמניץ" (הובא בילקוט דעת תורה סימן צ"ז):

פעם שמע רבי ברוך דוב על אחד מבני ישיבתו שמקדיש מזמנו לספרות שאינה תורנית. מיד קרא לו ואמר: - **הנך עובר על חטא ה"שיתוף"**. כשם שאומרים "אני מאמין" על אחדות הבורא, כך אנו מעידים על יחידות התורה. כשם שאסור לעבוד עבודה-זרה "בשיתוף" ודינה כע"ז ממש, כך אסור לחלל התורה על ידי שיתוף כזה. אסור לו לבן תורה להותיר מקום במוחו לדברים אחרים שאינם קשורים בתורה. אין לו לדעת משום דבר אחר שבעולם...

ואמנם, כשהגיעו מים עד נפש, ונפתח הפתח ליצירת "כת" מחודשת דוגמת כתו של הש"ץ שר"י, וכאשר חילול ה' הגיע לשיאים חדשים, שוב לא יכולנו לעצור בעד עצמנו, ובחרנו בדרכה של תורה, להוקיע בשאט נפש את עוברי העבירה, לקיים בזה חובת המחאה וכפי שהורנו בעל המוסר בספר "שערי תשובה": **"מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתיצבים על דרך לא טוב ומושכי העון, הרי הוא נענש מפשעיהם לכל חטאתם!"**

* * * לתוהים ולתועים * * *

ולכל הנבוכים והמבולבלים כתוצאה מפרשה מבישה זו, וביותר בעלי התשובה מבינינו, אשר ניצודו בזמנו בפח יוקשים של אותו איש, ועתה סוערת רוחם בעקבות התמוטטותם של יסודות התקרבותם להשי"ת. עבורכם כווננו דבריו המשובבים לב של רבינו הקדוש מברסלב זיע"א, שבעיני קדשו ראה את מה שעתיד לעבור ולהתגולל על עם הקודש, ובטובו הקדים תרופה למכה, בדברי ניחומים אשר בידם לרפאות כל שבר (שיחות הר"ן אות קכו) :

"ואמר אז שקדם שיבוא משיח לא אחד יהיה שיצחק על אמונה כי כמה צדיקים שיהיו אז יהיו צועקים בקול גדול על אמונה כמוני היום עד שיהיה נחר גרונם (שקורין בלשון אשכנז אין ראסין דיא קייל) ולא יועיל. ומה שכתוב (ישעיה ד א) : "כל הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא עה :) : שיאמרו לפני הצדיקים קדוש, הוא כפשוטו.

"כי בודאי הצדיקים שישארו אז ויתחזקו וישארו באמונתם הקדושה יהיו ראויים לומר לפניהם אפלו יותר מזה. מאחר שישארו קימים באמונה ולא יניחו עצמם לפל ולטעות, חס ושלום, אחר העולם. ויהיה כמה מפורסמים ומנהיגים של שקר. ואין ספק שלא ימצא אז קבוץ כמונו היום שנמצאים כמה בני אדם שמתקבצים יחד שחפצים באמת לשמע דבר ה' ואף על פי שיהיה אז איזה כשרים בדור אך יהיו מפוזרים. ענה ואמר "כתב זאת זכרון בספר" למען ידעו בימים הבאים שכבר היה מי שידע זאת מקדם וידעו להתחזק באמונה בו יתברך ובצדיקיו האמתיים"

עד כאן מדבריו הנוראים של רבינו הקדוש מברסלב זיע"א.

כן ראינו לנכון להציע לפני הקוראים את דברי מרן בעל החפץ חיים זצוק"ל (בסי' ש"ש עולם חלק ב') הקולעים למצב קשה כשלנו כהיום הזה, ומרעיפים טללי תחיה על לבבות נשברים :

"...והנה ידוע שבסוף הגלות כאשר הוא כעת, יש בין הקדושה והטומאה מלחמה נוראה מאד והטומאה מפיל חצים נוראים, יש שהחץ משיגו בידו ויש ברגלו ויש שהחץ משחית תואר פניו למאד, ועוד יש שהחץ משיגו בפיו ויש שהחץ משיגם בראשם ובלבם, ולא נשאר מן המלחמה שלמים בכל איבריהם כ"א פלטים הם השרידים אשר ה' קורא והם הגיבורים האמיתיים והם הם הבעלי תורה, אשר עליהם עומד ממלכת ה' בעוה"ז הם הם השרי עשרות והמאות והאלפים שלו, כ"א לפי מדרגתו וכנ"ל הם המעמידים את מלכותו ומזרזים לשאר עבדים שיעבדו עבודתו באמונה.

ועתה נוכל להבין היטב אם בעת כזאת שיש מפירי התורה הרבה מאד, בעוה"ר, אם ח"ו ימצא גם מגיבורי המלחמה הנ"ל **שהם יעזבו את כלי מלחמתם, ויתפכו לצד השני, ובפרט אם הוא שר המאה והאלף כמה יגדל חרון אף ה' עליו ח"ו, עבור זה הרבה והרבה, יותר משאר אנשים פשוטים שהפרו דתו.**

ולהיפך אם בעת כזאת יתחזק בנפשו לכבוד אדונו ויזרז עוד אנשים שגם הם יעבדו עבודתו באמונה ויתבוננו בנפשם הלא המלך הזה בודאי ינצח לבסוף את המלחמה (כמה דכתיב בתורה ה' ימלוך לעולם ועד ונאמר חי אני נאום ה' וימלא כבוד ה' את כל הארץ, הרנינו גוים עמו וגו' וכתוב בנביאים והיה ה' למלך על כל הארץ ומשולש בכתובים בהקבץ עמים יחדיו וממלכות לעבוד את ה' ורבות כהנה).

ואת מי יקרב אז להיות ממקבלי פני השכינה אם לא האנשים שסבלו דאגות ויסורים עבור כבודו בעת המלחמה החזקה, וכמו דכ' מי גר אתך עליך יפול ואחז"ל מי גר אתך בעניותך עליך יפול בעשירותך, בודאי עבור זה ימצא חן גדול בעיני ה' ויהיה לעתיד מאהובי ה' ויאר פניו כאור השמש כמה דכ' ואוהביו כצאת השמש בגבורתו.

וכעין זה מצינו בקרא שאמר הכתוב והכהנים הלויים בני צדוק אשר שמרו את משמרתם בתעוה בניי מעלי המה יקרבו אלי לשרתני ועמדו לפני להקריב לי חלב ודם נאם ה' אלהים. **וכן הוא בודאי לכל איש אשר יתחזק בעתים הללו לשמור את משמרת ה' בודאי יהיה ממקורבי ה' לעתיד לבא."**

עד כאן מדבריו המעודדים של מרן החפץ חיים זיע"א, לאמר: אמנם יהיו באחרית הימים גם "שרי אלפים" המנהיגים מאות ואלפים אנשים, שיעברו לצד הטומאה, ובכך ימיטו חרון אף גדול, הרבה יותר מסתם אנשים פשוטים שהפרו הדת, אך עם כל זה אלו שיתחזקו בימים האלה **"בודאי יהיה ממקורבי ה' לעתיד לבא."**

ואנו אין לנו אלא לקוות כי כקריאת הנביא (ירמיה פרק ג' פ' כ"ב): **"שובו בנים שובבים ארפה משובתיכם"**, כן יתקיים במהרה, וישובו כל פושעי ישראל אל ה' ואל התורה הקדושה על כל פרטיה ודקדוקיה, עד שיתעוררו רחמי אבינו שבשמים, ויקיים חלק "ואשובה אליכם" בהתגלות אורו הגדול, והופעת משיח צדקנו במהרה, לגאלנו מן הגלות הגשמית, ומזו הרוחנית הקשה שבעתים,

* * * דרכה של תורה * * *

מכתב נוקב שכתב מרן בעל ה"חפץ חיים" וה"משנה ברורה", בעת שסרחו רבנים בוילנא, ומרן החפץ חיים הוציא חרב מתערה ויצא לגנותם ולהלחם בהם, כמו גם בביקורת על שאר גדולי ישראל ששותקים נוכח הפשע, המכתב נדפס בכתבי הח"ח (מכתב מ"ו):

"שמעתי, כי בהעתון מאמענט, נדפס מאמר מכותב אחד, שמתפלא עלי, איך לא נזהרתי בכתב מחאתי בדבר הרבנות בוילנא, באיסור לשון הרע ומחלוקת והלבנת פנים, אשר הנני בע"ה עוסק בזה כל ימי חיי. ואשר גם עתה בודאי נזהרתי בזה, וגם הוציא מזה משפט שקר ומעוקל, כי לא מדעתי נעשה זאת ובהשפעת אחרים עלי נעשה.

ע"כ הנני מודיע בזה בשער בת רבים שבמקום הריסת הדת וחורבן הדת - נעשה כל זה כהלכה. כאשר ביארתי במחאתי. **מצוה רבה וחובה גדולה לעשות כל מה שביכולת לתקן הדבר לגדור גדר ולעמוד בפרץ, ואין בזה משום חשש איסור.**

ופליאה לי על כל גדולי ישראל, המחשים בזה ואינם יוצאים במחאה גלויה, וכו'.

דברי המיצר בצרת המוני ישראל ומצפה לישועת ד' במהרה ויתרומם קרן התורה הק'

טבת, תרפ"ט

ישראל מאיר הכהן מראדין

* * *

דברים נוראים המובאים בספר "היכל הברכה" (תחילת פרשת ראה). נדמה שאין מהם אקטואליים לענייננו, בפרשה המבישה שבה אנו עוסקים, הדברים מובאים כלשונם מילה במילה:

כי כמו שיש צדיק, נשמה גבוהה וקדושה, כן יהיה נגדו **קללה** מלובש בברכה, שיקרר לבבות בני אדם וימשך אותם לדרכים משונים ואבלים, ועוד **שהוא יהיה פרוש ויושב ומתענה כל היום בטלית ובתפילין ועוסק בתורה יומם וליל, ומראה עצמו שאין קדוש כמוהו**, והוא חכם ומשכיל למשוך לחכמות זרות, חלק משמן חיקו, ואליו יתמשך כל הנוטה בלבו לצד הרע, כדי שיהיה הבחירה חפשית, והם רבים מאד, כי ס"מ הרשע נתגשם ונכנס בלב של זה הקללה, המלובש בברכה, שהוא כנגדו של הצדיק, ורבים מעמי הארץ נמשכים אליו, כי הוא קדוש, ואינו נהנה כלל מזה העולם, להבנת הטפשים.

אבל מי שנקודת יהודי שמור אצלו, אותה הנקודה הקדושה ימשוך אותו לשורש קדוש וכו'. והקללה יהיה לך אם לא תשמעו ואתה מטעה ומשטה את עצמך ולבך נוטה לצד הרע וסרתם מן הדרך אזי תדבק אל הקללה, ויגרום לך הקללה ללכת אחרי אלהים אחרים.

* * *

בספר חכמה ומוסר להסבא קדישא מקלם (ח"ב מכתב שני"א, ראה גם שם מכתב ש"נ) **כותב על דבר "גדולים" מסויימים בימינו שהגדלתם גורמת לחורבן ועקירת התורה:**

"ועתה אכתוב לכם דבר הכרחי מאד מאד כו', תדעו כי כאשר אתם מורגלים בתוארים גדולים הרבה יותר מדי, בזה אתם מאבדים את העולם, כי רוב העולם עתה אין להם הכרה להבחין דבר, ואתם גורמים שהדיוטים נעשים גאוני גדולים וקרובים לרשכבה"ג, ורוב העולם הרואים תוארים גדולים שלהם סוברים כי המה כהגאוני הראשונים, וסומכים עליהם לעקור תורה מישראל ח"ו, כמו שידוע לנו ומפורסם לרבים כו', ותבינו זאת היטב וינעם לכם".

* * *

הגאון רבי יצחק בלאזר זצוק"ל בספרו "כוכבי אור" **כותב על כוחו של עם ישראל, מה שלמדנו ממרדכי הצדיק, שכל אחד נושא באחריות התורה, וגם אם הגדול שבגדולים יגע כל שהוא בגוף התורה, יבטלו אלף כמוהו, ולא נסטה מעקבותיהם של ראשונים:**

הכח של עם מרדכי שכל אחד ואחד נושא על עצמו אחריות התורה, וזה

גופא למדם מרדכי אשר גם הגדול שבגדולים, אם יגע כל שהוא בגוף התורה, אז יבטלו אלף שלמה ואל יבטל אות אחת מן התורה.

ועד"ז צריכין להתנהג אנשי המוסר לשמור דרך המוסר ואורחות חיים ועל כל ספק – אם לא תדעי לך – צאי לך בעקבות הראשונים אבל לא לעשות עקבות חדשות סותרות עקבות הראשונים.

* * *

עוד מהדברים הנוגעים ישירות לפרשה המבישה, מובאים בספר "עיטורי תורה" (עמוד 159) מפי הגאון רבי ראובן כ"ץ זצוק"ל מפתח תקוה, המספר את מה שהתרחש כשהצאר הרוסי חשב שע"י הרבנים יוכל להשפיע על עם ישראל לסטות מדרך ה':

בשעתו רצתה ממשלת הצאר להכניס תיקונים בחינוך היהודי בחדרים והיהודים התנגדו בכל תוקף לזה, שלחה ממשלת הצאר שליח מיוחד את הד"ר לילענטאהל הידוע לר' איצלה מוולוז'ין להשפיע עליו שיסכים לתיקונים, כשהוא יסכים ממילא העם לא יתנגד, אמר לו ר' איצלה "לא ככל העמים עם ישראל אצלנו המנהיג מקובל על העם רק אם המנהיג הולך בדרכי ה' ומתנהג ברוח העם, אבל מיד כשיסטה מדרך הטוב העם יסטה ממנו, ובתחילה גם המן חשב לרכוש לו את מרדכי וממילא ימשך העם אחריו, אבל הגידו לו את עם מרדכי שהעם הזה אין הולך אחר מנהיגיו אלא אם כן המנהיג הולך בדרך הישרה",

* * *

על חובת המחאה המוטלת עלינו לנוכח המעשים הקשים ניתן ללמוד מדבריו הנחרצים של מרן ה"שערי תשובה" (שער ג' אות נט):

מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתיצבים על דרך לא טוב ומושכי העון, הרי הוא נענש מפשעיהם לכל חטאתם.

וחובה על כל ירא, אף כי אוהב טהר לב, להעיר קנאה, כי יראה והנה יד שרים וסגנים במעל, ואמרו רבותינו (ב"ר כו ה) כל פרצה שאינה מן הגדולים אינה פרצה, שנאמר (עזרא ט, ב) ויד השרים והסגנים היתה במעל הזה ראשונה.

* * *

הגאון הגדול רבי חיים עוזר זצוק"ל, שהיה ידוע בחושיו החדים בענייני הנהגת הציבור, הבהיר בעת שיחתו עם הגאון המגיד הירושלמי רבי בן ציון ידלר זצוק"ל (הובא בספרו בטוב ירושלים), וקבע את דרך ההתנהגות התורנית היחידה, בעת אשר הרב או מורה ההוראה סוטים מהדרך המקובלת:

"ואני אומר לך בפירוש שאם חלילה אחדש דבר בחנוך נגד החנוך שקיבלנו מאבותינו, עליכם לפרסם ברבים שזהו נגד התורה".

* * *

את החובה הגמורה להתפס ולהאחז אך ורק בדרך שקבלנו במסורה מאבותינו, בלי המצאת דרכים חדשות כביכול לעבודת ה', מלמד אותנו הגאון הקדוש רבי הלל קאלמאייר זיע"א בספרו משכיל אל דל (ח"ג דף ע"ח):

אין לך עצה אחרת אלא להשגיח ולהסתכל מאד מאד שלא לזוז שום נטיית מפסיעות של אבותיך הראשונים ובכל מנהגיהם וסייגיהם וגדריהם, לשנות לשון ושם, ומנהגי ביהכנ"ס, והנהגות לימוד הבחורים בישיבות, וכ"כ יהיו דברים האלו יקרים אצלך מה שקבלת מאבותיך, שאם יבוא אחד וירצה לשנות שום דבר ממה שלא ראית כן מאבותיך תאמר לו כופר אתה, פושע אתה, ומינות נזרקה בך, וגם אם הוא כגובה ארזים גבהו.

ואותן הגבולים שגבלו הראשונים, ואותו המסילה והדרך שפינו אבותיך וסקלוהו מאבן, ודרכו בה מימות עולם, המה יביאוך אל הדרך הישר, ולהרחיק אותך מחברת הרשעים ותלך לבטח עד נכון היום.

* * *

עדיין בנושא זה מוסיף לנו בעל "לב העברי" השכל ודעת:

אמנם לצאת מן הדרך אשר קבלת מאבותיך, זה אין לך רשות לשמוע לשום מורה הוראה, כמו שאמרו רבותינו כו', ע"כ על מנהגי קבלת אבותיך אין לך רשות לשמוע אל השופט, ולא תוכל לתלות הקולר ר"ל על צוארו אלא

בך הסרחן תלוי. ועוד הלא איתא דעל דבר מפורש בקרא לא שייך הוראה דזיל קרי בי רב הוא כו', וע"כ אין לשום אדם אמתלא דלא ידע דאסור לעשות כן, כיון שידוע שאנו מזהרין שלא לזוז ממנהג אבות כו', ולא תוכל לומר זה מתיר וזה אוסר כו' ואל מי מקדושים אפנה, בזה לא יהיה לך אמתלא ביום הדין כו'. ע"כ לא ינקה ה' ולמחר כשתבא לדין מה תענה.

* * * דרכה של תורה * * *

עוד מראה מקומות מן הספרים הקדושים, הנוגעים ודחופים לעניננו:

אף אם היו שני עדים מעידים שהרב ז"ל צוה כן, בכ"ז אין מחוייבים הצבור לשמוע בקולו בדבר כזה, דאף אם שמצוה לעבור על דבר תורה מפורש כו' שאסור לשמוע בקולו, ומכ"ש רב שצוה לעבור על דבר תורה, והא דקיימא לן מצוה לשמוע דברי חכמים, הוא רק כשמצוה לעשות גדר וסייג למצוה, אבל לא לדבר עבירה ח"ו כו', ולזה אף אם כנים הדברים **אסור לשמוע לדבריו**.

(בשו"ת דברי מלכאל ח"ד סי' פ"ה)

כל המונע עצמו מהריגת נביא השקר מפני מעלתו שהרי הולך בדרכי הנבואה, הרי זה עובר בלא תעשה, שנאמר לא תגורו ממנו, וכן המונע עצמו מללמד עליו חובה או הפחד וירא מדבריו הרי הוא בכלל לא תגור ממנו.

(רמב"ם פרק ה' מהלכות עבודה זרה, הלכה ט')

והיית משוגע ממראה עיניך אשר תראה מרבנים הממונים עלי צבור ומופקדים על עדתם בעתות האלו הוי מאשריך מתעים, ודרך אורחותיך בלע יטוך, בתהו לא דרך זדון לבם, השיאוך ללכת נתיבות לא סלולות, והוי המותעים המוטעים המוסתים הנוקשים ונלכדים בפחי נביאי הבעל ורשתותם, הוי הכל סר יחדיו נאלחו תועים אחריהם נטו מני מעגלי צדק ויושר שנו ברואה פקו פלילות וזאת אך זאת קללה נמרצת שמה לנו לחרפה

בגויים וכל העם עם קדוש נראה **כמשוגע רק זאת ממראה עיניך ממראה הרבנים אשר יש לנו לראות** ותפלתינו לנורא עלילה השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה כיה"ר בב"א.

(הגה"ק ר' עקיבא איגר מובא באגרות סופרים מכתב י"ח בהג"ה)

חכם זקן בחכמה או אב בית דין שסרח... ושם שמים מתחלל על ידו משמתין ליה.
(שולחן ערוך יו"ד סימן שלד סעיף מ"ב)

"תלמיד חכם המזלזל במצות ואין בו יראת שמים הרי הוא כקל שבצבור"
(שולחן ערוך יו"ד סימן רמג סעיף ג)
"... שההמון למדים ממנו וילפינו מקלקלתיה והוא חוטא ומחטיא (ברכי יוסף) וע"ז לא נאמר כל קדושו בידך".
(ביאור הגר"א על שו"ע)

בשולחן ערוך יורה דעה סימן רמב סעי' כב כתב: "ראה רבו עובר על דברי תורה אומר לו למדתני רבינו כך וכך: הגה ואם רצה לעבור רק על איסור דרבנן אפ"ה צריך למחות בידו (ת"ה סי' מ"ג)".

ומרן ה"בית יוסף" מוסיף (אה"ע"ז סימן ו' בשם הרמב"ם): "וכזה ראוי לנו השומעים בקול הרב (השם יתברך) שנפריש ונבדיל כל הקמים עליו ועוברים על מצוה ממצותיו ולא נניח בינינו וביניהם שיתוף ולא שייכות בשום ענין ולא בשום פנים עד שישונו לשי"ת".

ללמד לכללות ישראל שהגם שיהיו נביאי שקר או מנהיגים כירבעם ושאר גדולים, ויראו שנוטים מדרך השי"ת לפי פשוט, לא ישמעו להם כלל, ואפשר יהי עוד נסיונות כאלו קודם הגאולה.

(חידושי הרי"ם)

ובהתבוננו עתה על דורות שנים ושלש או גם ארבע שלפנינו, נראה בעליל כי אלה החכמים הטובים שהיו אז ואלה שנהרו אחריהם לשמור דרך עץ החיים, המה יסוד וקיום עם ישראל, ועליהם מתקיים ברית ד' ותורתו, **ואלה החכמים הרעים ואשר נהרו אחריהם השחיתו להם ולדורותם, ברעה שאין לה מרפא**, כי דבר אין להם עם תורת ד', המה שעל ידם נחרב חלק גדול מישראל.

(הגר"ח מבריסק, קובץ מכתבים ה')

וכל החרדים באמת מרגישים תמיד מה לרחק ומה לקרב, כאילו רוח ממרום נשפך עליהם... וכן בכל המתרחש על ידם, וכמעט שאיני יודע חלוקי דעות בין היראים בענינים אלה, עד שכל שמי שדעתו לקרב במקום שאנו מרחקים נשפט ע"י הרגש החרדי למי שצריך בדיקה אחריו.

(קובץ אגרות למרן החזון איש ח"ב ע"ה)

כאשר אתה רואה כי המלך שונא לכל אוהב שונאו, וכי יפקוד עליו רעה, ישאל, איזהו אשר מלאו לבו לאהוב שונא המלך, ויעשה לו כאשר עשה לשונאו, כך הקב"ה עושה לכל מתערב עם שונים, כלומר, **המשנים את התורה ואת המצוה, וכאשר הרשעים השונים ילקו וגם חבריהם יאספו עמהם**.

(רבינו יונה אבות פ"א מ"ז)

(פירוש: כפי שמלך בשר ודם שונא את כל מי שאוהב את שונאיו (כמאמר הפתגם העממי: אוהבו של שונאי הוא איב), וכאשר אותו מלך ישפוט את שונאיו, הוא ישפוט גם את אלו שאהבו אותם, כך גם הקב"ה ישפוט את הרשעים וכמוהם ממש גם את חבריהם שניסו לשנות מהתורה והמצוה והתערבו בין אותם רשעים)

*** * * הערת אגב * * ***

היות וחבורת הבריונים שנשארה נאמנת לאות איש, מבקשת להשתיק את ה"פרשה המבישה" בכל דרך, ומטילה את מוראה על הציבור בדרכי טרור ורצח, כדרכם מאז. עלינו להבהיר, כי באם ימשיכו במעלליהם, נדע להתייחס ולהוציא לאור את כל סדר דברי הימים של הנהגתם, ואת פשעיהם מאז, בהרחבה ובפירוט... בינו נא זאת שוכחי....!

הגהות והערות ניתן לשלוח בדוא"ל שכתובתו:

hemet148@gmail.com